

schnell laufeinander folgende Bewegungen werden gebucht; und in keinem Falle kan der Apparat als kostspielig bezeichnet werden, denn Material und Schreinerarbeit haben uns kaum mehr als 10 Fmk (= 0.5 Rmk) pro Stück gekostet!

Lintuhavaintoja Kutsajoen alueella Kaakkois-Kuolajärvellä.

ANTERO VAARAMA.

Seuraavat lintuhavainnot tein kesällä 1934 ollessani kuukauden ajan, kesäkuun lopulta heinäkuun loppuun, kasvitieteellisissä tutkimustöissä suunnitellulla Kutsan luonnonsuojelualueella SE-Kuolajärvellä. Havainnot tein muiden töiden ohessa ja jäivät ne näin ollen irrallisiksi ja epätäydellisiksi. Mainitsen seuraavassa joitakin havaintojani, jotka kuitenkin jossain määrin täydentänevät tietoja näiden seutujen linnustosta.

Suunniteltu Kutsan luonnonsuojelualue, jonka N-lohkossa havainnot on tehty, sijaitsee vajaan peninkulman päässä itärajasta Vienanmereen laskevan Tuntsajoen lisäjoen, Kutsan, latvoilla. Alueen keskeisimpänä muodostumana on Kutsajoen-Nivajärven rotkolaakso. Erittäin luonteenomaisia alueelle ovat juuri tällaiset kapeat, syvät rotkot, kurut, jyrkkine kallioseinämineen. Valtavinta osaa alueesta peittävät yleensä täysin hakkaamattomat, osaksi kuusivaltaiset metsät. Suot ovat pienialaisia. Kutsajoen ylimmässä osassa, Pyhäjoessa, ja sen yhteydessä olevissa matalissa pikkujärvissä vallitsee rehevä vesikasvillisuus. Keväisin muuttoaikana ovat nämä runsaiden vesilintujoukkojen levähdyspaikkana.

Fringilla c. coelebs L. Esiintyi sangen niukasti. Kokö tutkimusalueella tapasin vain 2 laulavaa koirasta.

Fr. montifringilla L. oli sensijaan varsin yleinen.

Emberiza rustica Pall. Muutamia poikueita eri paikoissa aluetta.

Bombycilla g. garrulus (L.). Joitakin liikuskelevia poikueita.

Muscicapa s. striata (Pall.). Joks. yleinen alueella.

Phylloscopus collybita abietina (Nilss.). 10. VII. laulava yksilö lähellä Kutsajoen Jänisköngästä.

Phoenicurus ph. phoenicurus (L.). Näytti olevan tyypillinen kururot-

kojen asuja. Useita laulavia koiraita esim. Pyhäkurussa ja Ruskeakurussa. Muualla kuin kurussa en sitä havainnut.

Troglodytes t. troglodytes (L.). Tapasin peukaloisen alueella kaksi kertaa: 3. VII. poikue Pyhäkurun keskivaiheilla ja 10. VII. Nivajärvellä Hirveäkallion juurella. Alue on KIVIRIKON Suomen Lintujen (s. 372) mukaan pohjoisin paikka, missä lintua on tavattu. Lajin esiintyminen alueella on hyvin odotettavissa ottaen huomioon MERIKALLION havainnon samanlaiselta seudulta Kuusamon Oulankajoella.

Cinclus c. cinclus (L.). Havaitsin 1 yks. 30. VI. Hirveäkalliolla, samoin 3. VII. Natkalammenojalla.

Bubo b. bubo (L.) asusti isäntä N. Lampelan kertoman mukaan Hirveäkalliolla.

Falco p. peregrinus Tunst. Lukuisista sopivista pesäpaikoista johtuen esiintyi lajia runsaasti alueella. Ilmeisesti pesivänä asusti lintu kolmessa paikassa, nim. Pyhäjoen suussa Saukkokalliolla, Nivajärven Hirveäkalliolla ja Pyhäkurun W-päässä. Kirjoituksessaan *Studier över fågelfaunan i Salla Lappmark* ei FINNILÄ mainitse lajia Kuolajärveltä.

Aquila ch. chrysaetus (L.). Havaitsin linnun muutamia kertoja Pyhälammen yläpuolella kiertelemässä sekä 10. VII. Nivajärven SE-päässä.

Accipiter n. nisus (L.). 1 yks. 21. VII. Pyhäjärvellä.

Anser f. fabalis (Lath.). Heinäkuun aikana oleskeli muutamia lintuja silloin tällöin Pyhälammessa.

Anas p. platyrhyncha L. Joks. runsaasti. *Anas c. crecca* L. Runsaasti. *A. penelope* L. Runsaasti. *A. a. acuta* L. Niukasti. *Nyroca fuligula* (L.). Joks. runsaasti. *Bucephala c. clangula* (L.). Joks. niukasti. *Mergus serrator* L. Joks. niukasti.

Colymbus a. arcticus L. Runsaasti. *C. stellatus* Pontopp. Joks. runsaasti.

Tringa o. ochropus L. Tämä laji on Suomen Lintujen mukaan aikaisemmin tavattu pohjoisina Oulangalla Kuusamossa (Merikallio). Tapasin lajin kahdesti, kummallakin kerralla parin, joka lähti lentoon kurun pohjalta. 3. VII. Pyhäkurussa ja 18. VII. Ruskeakurussa.

Lagopus m. mutus (Montin.) 1. VII. nähtiin kiirunapoikue Kursuojankurun N-päässä. Tällaisen puhtaasti arktisen lajin esiintyminen seudulla, jossa varsinaisia tuntureita ei ole, tuntuu oudolta. Ottaen kuitenkin huomioon sen vahvasti arktisen leiman, joka vallitsee kururotkojen kasvillisuudessa, lienee sopivat olosuhteet lajin viihtymiselle sentään olemassa.

Zusammenfassung: ¹⁾ Beobachtungen über die Vögel im Kutsajoki-Gebiet in Kuolajärvi, Lappland. (67° N, 30° E). Als besonders bemerkenswert sei hervorgehoben, dass eine Brut von *Lagopus m. mutus* (Montin) an einer Bachschlucht beobachtet wurde. Die felsige Umgebung hat offenbar diesen Hochgebirgsvogel zum Brüten in einer Waldgegend, wo Kahl-fjelde vollständig fehlen, gelockt.

¹⁾ Von der Redaktion.